

**Zpráva o plánu koncepčního rozvoje výzkumu
Národohospodářské fakulty Vysoké školy ekonomické v Praze
financovaného z prostředků RVO**

Fakulta	Národohospodářská
Akademické období	2021 - 2022

V oblasti vědní politiky na rok 2022 si Národohospodářská fakulta VŠE v Praze (dále jen NF VŠE) v souladu s celoškolskou koncepcí stanovuje zejména následující základní priority:

- výrazně posílit mezinárodní dimenzi výzkumné činnosti fakulty
- implementovat principy Metodiky 17+
- posilovat excelenci v publikační činnosti fakulty
- rozvíjet výzkumnou stránku doktorských studijních programů
- vytvářet podmínky pro kvalifikační růst akademických pracovníků
- zvýšit kvalitu lidských zdrojů v oblasti vědecko-výzkumné činnosti
- usilovat o rozvoj aplikovaného a smluvního výzkumu
- podporovat mezifakultní spolupráci v oblasti excelentní výzkumné činnosti.

Dokument je zprávou o průběhu rozvoje vědy a výzkumu za rok 2021 a zároveň obsahuje i rámcový nástin plánovaných činností na NF VŠE pro rok 2022. Zpráva o plánu koncepčního rozvoje výzkumu je každoročně zpracovávána fakultou především na základě interních dat, které poskytují jednotlivé katedry a pracoviště.

Zpráva o plánu koncepčního rozvoje výzkumu NF VŠE navazuje na zprávy z let 2012–2021 a je tedy v obdobné struktuře a formátu nastaveném na počátku tohoto období:

- 1) Zaměření pracovišť NF VŠE a organizace vědecké a výzkumné činnosti.
- 2) Vědecká a výzkumná činnost NF VŠE:
 - grantové a výzkumné projekty
 - významné konference
 - publikační činnost.
- 3) Závěr.

1. Zaměření pracovišť NF VŠE a organizace vědecké a výzkumné činnosti

Věda a výzkum na NF VŠE v Praze se věnují následujícím oblastem:

- ekonomie,
- hospodářská politika,
- hospodářské dějiny,
- regionální studia,
- filosofie,
- právní vědy.

Fakultní pracoviště napomáhají uplatnění výsledků vlastní badatelské práce, rozvíjejí vědeckou výchovu, popularizují vědu a její výsledky ve společnosti. Katedry vedle teoretické vědecké činnosti aplikují nové objevy a poznatky do praxe a vytvářejí předpoklady pro růst konkurenceschopnosti české ekonomiky. Poskytují expertizy státní správě a místním samosprávám. Hlavními partnery NF VŠE jsou i nadále vysoké školy, vědecké a výzkumné instituce, vývojová pracoviště podnikatelské sféry i instituce veřejné správy v ČR i v zahraničí. Vědeckou a výzkumnou činnost realizují katedry a další pracoviště. Koordinují je děkan společně s proděkanem pro vědu.

Zaměření jednotlivých pracovišť:

Katedra ekonomie (KEKE) se jako každoročně zaměřila na praktické využívání ekonomické teorie či experimentální ekonomie v konkrétních oblastech ekonomické praxe (na trzích aktiv, v rámci formování očekávání ekonomických subjektů aj.). Někteří členové katedry intenzivně spolupracují s ISES na přípravě a publikaci International Journal of Economic Sciences, který je indexován v databázi WoS.

Výzkum byl i nadále koncentrován zejména do oblasti institucionální, experimentální a behaviorální ekonomie, KEKE je pracovištěm, na kterém jsou kontinuálně a pravidelně řešeny granty GA ČR. Publikační činnost udržela kvalitu a kvantitu, když členové katedry publikovali 12 článků v impaktovaných časopisech, z toho 1 v prvním kvartilu podle AIS. Z oblasti pedagogické a vzdělávací nelze opomenout, že KEKE zajišťuje téměř 50 % výuky celé NF (měřeno dle pedagogických výkonů), za zmínku jistě stojí i organizace pravidelných semestrálních celofakultních odborných seminářů pro domácí i zahraniční výzkumníky (Research Seminar Series).

Součástí KEKE je i specializované pracoviště Laboratoř experimentální ekonomie (dále jen LEE), založené již v roce 2009, které i v roce 2021 poskytovalo nástroje pro provádění ekonomických experimentů nejen pro potřeby NF VŠE, ale i pro jiné VŠ.

Katedra hospodářské a sociální politiky (KHP) zkoumá fiskální politiku, měnovou politiku a dluhové aspekty zemí EU v souvislosti s aplikovanou hospodářskou politikou. Další výzkum se zaměřuje na základní tendence ve vývoji sociální politiky v letech 2000 - 2022 v ČR, EU a dalších vyspělých zemích. Výzkum se týkal i současného vývoje evropské integrace, v rámci kterého katedra zpracovala projekt, týkající se hospodářsko-sociálního vývoje v zemích Evropské unie v uplynulých dvou dekadách s výhledem do budoucna. V roce 2021 byly hlavním výzkumným směrem ekonomické aspekty pandemie COVID-19 v zemích EU a ekonomická teorie bezpečnosti. V roce 2022 bude výzkum zaměřen na hospodářskou politiku v oblasti zdravotnictví a na transformaci sociálních služeb.

Katedra hospodářských dějin (KHD) se nadále zaměřuje na výzkum hospodářských, politických a sociálních dějin Československa, respektive České republiky, střední a východní Evropy, Velké Británie a jejího impéria, Spojených států amerických, Dálného východu, Japonska a Číny a - obecně - na výzkum interkontinentálních (i vnitrokontinentálních) politických, ekonomických, sociálních a intelektuálních transferů včetně technologických a technických transferů zejména ve 20. století. Dále pak na problematiku evropské integrace, analýzu vybraných problémů z dějin dopravy, komunikace a cestování či dějin peněz a finančních a dalších ekonomických institucí. Rovněž zkoumá metodologii hospodářských, sociálních a politických dějin a dějiny mezinárodních vztahů. Ve výuce jsou postupně zohledňovány výsledky dosavadního bádání realizovaného v rámci katedry.

Katedra práva (KAPR) se v rámci své vědecko-výzkumné činnosti i nadále zaměřuje na oblast veřejné správy a její modernizaci (zejména e-Government, spisovou službu, elektronizaci a modernizaci veřejné správy, důvěryhodnost a autenticitu elektronických dokumentů a ochranu osobních údajů) a dále nově na oblast znalecké činnosti, která v současnosti doznává zásadních legislativních změn. V oblasti soukromoprávní zkoumá vybrané instituty soukromého práva a jejich ekonomické aspekty. Katedra dále plánuje rozšíření vědecko-výzkumné činnosti na oblast zdravotnického práva, a to zejména pokud jde o specifické odpovědnostní vztahy.

Katedra regionálních studií (KREG) se zabývá teorií i praxí týkající se především aktuálních problémů hospodaření a financování veřejné správy. Výzkum se zaměřuje na problematiku lokalizace na národní i regionální úrovni, konkurenceschopností regionů, či ekonomické a

sociální kontexty regionálního rozvoje. Otázky jsou řešeny v místním, regionálním, národním i mezinárodním rozměru. Souvisejí s mezinárodními integračními procesy, s multiplikačními efekty a vnitřními a vnějšími ekonomickými vazbami regionů a sídel z hlediska jejich vývojových možností. V současné době je pozornost soustředěna na řešení tříletého projektu GA ČR a projektu NAKI II

Katedra filosofie (KAFE) se zaměřuje na rozvíjení teorie spontánního řádu a filosofických koncepcí etiky (včetně tzv. „Computer Ethics“), na aplikace ontologie v umělé inteligenci, na zpracování odkazů skotského osvícenství, též na reflexi filosofických aspektů estetiky a dějin umění a otázek filosofie společnosti, politiky a dějin včetně aktuální teorie kolapsů; výzkumná činnost pokrývá i oblast dějin filosofie, teorie vědy, filosofických základů matematiky a filosofické legitimacy libertariánského paternalismu; v souvislosti s výukou nového předmětu se věnuje hlubší pozornost filosofické problematice války. Katedra filosofie rovněž spravuje časopis E-LOGOS – Electronic Journal for Philosophy, který je uváděn v databázích RVVI, ERIH Plus, EconPapers, IDEAS RePEc atd.

Středisko regionálních a správních věd (SRSV) je výzkumnou platformou pro oblasti ekonomie, regionálního rozvoje, evropské integrace a veřejné správy. Středisko regionálních a správních věd se zaměřuje na základní i aplikovaný výzkum, přičemž klíčovým tématem je socioekonomický vývoj územních celků všech úrovní, evaluace dopadů implementace administrativních nástrojů na územní celek i dílčí aspekty jeho rozvoje, a stejně tak i dopady přírodních jevů včetně pandemie Covid-19. SRSV se rovněž podílí na tvorbě koncepcí politik zaměřených na stimulaci regionálních a místních ekonomik v rámci spolupráce s regionálními, národními i evropskými institucemi.

Laboratoř experimentální ekonomie (LEE) tradičně umožňuje experimentální výzkum zainteresovaným výzkumníkům i studentům z ostatních fakult VŠE, FSV UK a CERGE-EI, Kromě toho umožňuje LEE výuku řady předmětů (AKM I, AKM II, Behavioral Finance, Introduction to STATA, Principles of Experimental Economics, a částečně Behavioral Economics), a spolupracuje na mezinárodní úrovni s Max Planck Institute for Social Law and Social Policy v Mnichově, University of Vienna, RWTH Aachen, King's College London, University of Alabama a Ekonomickou univerzitou v Bratislavě. Laboratoř využívají studenti, kteří potřebují používat ekonomický software Stata – při studiu nebo při řešení experimentálních závěrečných prací. Svou činností bude nadále podporovat aktivity Katedry ekonomie, prostory laboratoře jsou nadále otevřeny také výzkumníkům jiných institucí.

2. Vědecká a výzkumná činnost NF VŠE

Postupným zkvalitňováním a zintenzivňováním vědeckého a výzkumného procesu má být zvýšený počet publikovaných vědeckých monografií, impaktovaných, resp. recenzovaných časopiseckých studií s vyšší účastí v mezinárodním vědeckém a výzkumném procesu, zejména vzhledem k implementaci Metodiky 17+. Sekundárně by se tyto činnosti potom měly projevit na zvýšení počtu profesorů, docentů ev. absolventů doktorského studia.

Vlastní hodnocení se soustředí na následující body:

- grantové a výzkumné projekty,
- významné konference,
- publikační činnost.

- **Grantové a výzkumné projekty – realizace 2021**

Jedním z významných nástrojů k dosažení dalšího rozvoje vědy a výzkumu je podávání výzkumných projektů do domácích i zahraničních grantových agentur. Od roku 2014 většina kateder pravidelně předkládá žádost o projekt u významné grantové organizace. V roce 2021 řešila NF VŠE pět grantů z GA ČR.

KEKE v roce 2021 získala sedm projektů Interní grantové soutěže (IGS). Na katedře byly řešeny tři projekty GA ČR:

- 19-03102S - Základ pro úspěšnou integraci - podloženo ekonomikou kultury (doc. Berggren)
- 19-15943S - Když můžete nasměrovat své daně, zaplatíte víc? Tři komplementární studie (doc. Cingl)
- 19-19158S - Měření a analýza důsledků uzavření sektoru mikrofinancování (Nargiza Alimukhamedova).

KHP řešila v roce 2021 celkem čtyři projekty v rámci IGS.

KHD získala v roce 2021 jeden grant v rámci IGS a jeden grant v rámci grantové soutěže IGA/A. Členové KHD (prof. Kovář, Ing. Chalupecký) získali dva externí granty u nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“ a vybraní členové KHD byli v roce 2021 zapojeni do pokračování výzkumu financovaného z externích finančních zdrojů „Vývoj těžby a obchodu s hnědým uhlím v českých zemích (Československu, České republice) od druhé poloviny 19. století do současnosti“. Členové katedry se dále i v roce 2021 aktivně podíleli na řešení dlouhodobého projektu OP VVV ESF „Rozvoj vzdělávací a dalších činností a podpora kvality na VŠE v Praze“ (č. CZ.02.2.69/0.0/0.0/16_015/0002342), a to ve spolupráci s dalšími katedrami NF a fakultami VŠE v Praze. Vybraní členové katedry se také účastnili workshopů v rámci projektu OP VVV ESF „Zvýšení kvality studentské grantové soutěže na VŠE v Praze“.

KAPR řešila v roce 2021 jeden projekt IGS.

KREG byla v roce 2021 hlavním řešitelem projektu GA ČR s názvem „Odolnost venkova v kontextu trendů digitální propasti mezi městy a venkovem“ (období realizace 2020-2022). V roce 2021 také pokračoval projekt v rámci NAKI II Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022, s názvem Průmysl a umění: opomíjené regionální osobnosti podnikatelů a obyvatelů hospodářského pokroku Československa, jejich význam a spolupráce s umělci, architekty a designéry. KREG je dále spoluřešitelem projektu s názvem „Přírodě blízká řešení pro management vod ve městech“ v rámci COST Aktivita CA17133 „Circular City Re.Solution“, který byl řešen i v roce 2021. Členové KREG v roce 2021 také řešili dva IGS projekty.

KAFE participovala v roce 2021 na řešení projektu GA ČR „Fokusovaná kategorizační síla webových ontologií“ (2018-2021), spoluřešitel Dr. Vacura (hlavní řešitel prof. Svátek z FIS VŠE). V roce 2021 proběhl v souladu s plánem druhý rok řešení projektu GA ČR č. 20-06678S („Perspektivy paternalismu v demokratické společnosti: lekce z behaviorálních věd pro politickou filosofii“; řešitel Dr. Špecián).

V oblasti plnění grantových a výzkumných úkolů bylo na fakultě počátkem roku 2021 podáno 8 žádostí o GA ČR, z nichž návrh projektu doc. Berggrena byl v závěru roku přijat k řešení.

- **Grantové a výzkumné projekty – plán 2022**

Předpokládá se, že v roce 2022 NF VŠE podá nejméně pět projektů GA ČR a jeden projekt TA ČR.

Další plánované aktivity:

KEKE - stávající projekty GA ČR řešitelům končily v roce 2021. Pověštinou bude v různých nových složeních řešitelských týmů požádáno o granty nové: konkrétně se plánují alespoň 3 žádosti o nové projekty. Dále je předloženo 5 projektů IGS.

KHP předloží 2 nové projekty IGS a jeden projekt ve spolupráci s FFÚ. Bude pokračovat v řešení 2 pokračujících projektů. Rovněž připraví jeden projekt do GA ČR.

KHD předloží jeden návrh v rámci IGS a pravděpodobně jeden návrh projektu GA ČR. Členové KHD (prof. Kovář, Ing. Chalupecký, dr. Johnson) budou pokračovat v řešení dvou externích grantů u nadace „Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových“. Vybraní členové KHD budou dále zapojeni do výzkumu financovaného z externích finančních zdrojů „Vývoj těžby a obchodu s hnědým uhlím v českých zemích (Československu, České republice) od druhé poloviny 19. století do současnosti“.

KREG – i v roce 2022 bude dále řešen projekt GA ČR, přijatý koncem roku 2019 s názvem „Odolnost venkova v kontextu trendů digitální propasti mezi městy a venkovem“ (řešitel doc. Pělucha). Bude i nadále řešen projekt NAKI II, Program na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity na léta 2016 až 2022, s názvem Průmysl a umění: opomíjené regionální osobnosti podnikatelů coby hybatelů hospodářského pokroku Československa, jejich význam a spolupráce s umělci, architekty a designéry, který by měl být v roce 2022 ukončen. I v roce 2022 bude dále řešen projekt „Přírodě blízká řešení pro management vod ve městech“ v rámci COST Aktivita CA17133 „Circular City Re.Solution“, který by měl být v polovině roku ukončen. Pro rok 2022 byly přijaty k řešení 2 návrhy projektů IGS. Na konci roku se předpokládá podání minimálně 2 dalších projektů IGS.

KAPR podá jeden návrh do IGS.

KAFE bude v roce 2022 pokračovat v řešení projektu GA ČR 20-06678S; řešitel Dr. Špecián.

Velký počet členů NF VŠE je zapojen v dlouhodobém projektu OP VVV ESF, v jehož rámci aktivně participuje na aktualizaci a modernizaci studijních programů či školení různého zaměření.

Obecně lze konstatovat nižší zájem o aplikovaný výzkum, kdy na rok 2022 není plánován prozatím žádný. Řada požadavků ze strany veřejného sektoru je však předkládána operativně během roku, a proto se obtížně plánuje.

- **Významné konference 2021 a předpoklad na rok 2022**

KEKE v červnu 2021 spolupořádala mezinárodní virtuální konferenci „15th Economics & Finance Conference, Prague“. Vzhledem k přetrvávajícímu pandemickému stavu Covid-19 je výhled na rok 2022 v tuto chvíli nejistý. Někteří její členové se zúčastnili konference Southern Economic Association v americkém Houstonu.

KHP uspořádala 3 odborné workshopy (Opatření hospodářské politiky v souvislosti s nemocí COVID-19 a Hospodářská politika v časech koronavirové krize I a II). Členové katedry se

zúčastnili (z velké míry on-line způsobem) mnoha domácích a zahraničních konferencí. V roce 2021 katedra uspořádala 3. mezinárodní konferenci Sociální politika 2021 a v roce 2022 hodlá katedra uspořádat již 4. konferenci věnovanou sociální politice.

KHD i přes epidemickou situaci a rušení naplánovaných konferencí realizovala 11 účastí (formou příspěvku) členů i doktorandů na domácích konferencích a workshopech (např. v Praze, v Českých Budějovicích) a 6 aktivních účastí na zahraniční konferenci/ workshopu (v Německu, Maďarsku a Rumunsku). I v roce 2022 členové a doktorandi KHD plánují organizaci a účast na odborných workshopech, domácích a zahraničních konferencích (např. v Maďarsku).

KAFE v roce 2021 realizovala 5 účastí na mezinárodních konferencích/workshopech s přednesenými příspěvky (mj. na XXV. česko-slovenském sympóziu o analytickej filozofii, 16. - 18. 9. 2021, Banská Bystrica s příspěvkem „Pandemická epistemologie: lekce z epistemické krize“) a 3 účastí na mezinárodních workshopech. V roce 2022 hodlá katedra filosofie uspořádat konferenci „Válka ve filosoficko-ekonomických souvislostech“ (projekt IGS č.25/2022) a její členové plánují účast na 3 mezinárodních konferencích.

KAPR i přes epidemickou situaci a rušení naplánovaných konferencí realizovala 3 účastí na domácích konferencích.

KREG v roce 2021 spolupřádala 5. ročník studentské vědecké konference o ekonomice v měřítku města nebo regionu MĚ100, Praha (11. 11. 2021). KREG vysílala své členy na další významná odborná setkání a mezinárodní konference, z nichž řada v letošním roce (podobně jako v roce předchozím) kvůli pandemické situaci probíhala online formou (CEMC '21: 2021 The 6th International Conference on E-business and Mobile Commerce, International Days of Science 2021 - Economics, Management, Innovation či XXIV. Mezinárodní kolokvium o regionálních vědách. V listopadu 2022 bude KREG opět spolupřádat 7. ročník studentské vědecké konference o ekonomice v měřítku města nebo regionu MĚ100. Jednotliví členové KREG se budou i v roce 2022 aktivně účastnit významných domácích i mezinárodních konferencí, pochopitelně v závislosti na vývoji pokračující pandemické situace (např. XXV. kolokvium Mezinárodní kolokvium o regionálních vědách. Brno: Masarykova univerzita, či Open Scientific Conference in Rome, European Research Center, Řím, Itálie).

• **Publikační činnost v roce 2021**

V tomto bodě zprávy jsou evidovány pouze monografie a publikace v periodikách evidovaných v databázích WoS, Scopus a ERIH. Hlavním důvodem je skutečnost, že MŠMT v současnosti hodnotí vědecké činnosti vysokých škol a fakult především skrze tyto publikační aktivity.

Na rozdíl od předchozích bodů jsou publikace uváděny pouze souhrnnými čísly, protože podrobné údaje jsou každému k dispozici ve školní databázi. Stav databáze VŠE (PCVSE), ze které tato zpráva vychází, je k 14. 2. 2022, tj. ještě před ukončením zápisů publikačních aktivit za uplynulý rok, které je každoročně dáno koncem února.

KEKE publikovala 12 článků s nenulovým impakt faktorem, z toho 4 články ve čtvrtém kvartilu (Q4), 3 články v Q3, 4 články v Q2 a 1 článek v Q1. Dále byly publikovány tři příspěvky v knižní monografii, 9 recenzovaných článků a tři články v databázi Scopus.

KHP publikovala mimo jiné i jednu monografii, sedm článků ve WoS (Q4), dva články ve Scopus a 14 článků v recenzovaných časopisech.

KHD se autorsky podílela na vydání pěti zahraničních monografií, dále publikovala tři články v impaktovaném periodiku evidovaném na WoS(1x Q1 a 2x Q4) a čtyři v recenzovaných časopisech.

V soutěži „ESOP – Excelentní Studentské Odborné Práce “ a v „Soutěži o cenu děkana NF VŠE“ uspěli studenti vedení členy KHD, konkrétně Bc. Zuzana Drgová s bakalářskou prací „Hospodářský vývoj Slovenského štátu v rokoch 1939–1945“, Bc. Vladimír Karban s bakalářskou prací „Hospodářský vývoj československého tabákového monopolu v letech 1918–1928“, Ing. Kamila Hošková, BA s diplomovou prací „Analýza výdajů americké federální vlády na podporu Jižního Vietnamu a jejich vliv na hospodářský vývoj USA v letech 1965-1975“, Ing. Kateřina Štěpánková s diplomovou prací „Analýza vývoje Československé pošty v období Velké hospodářské krize 1929–1934“ a Ing. Martin Souček s diplomovou prací „Třetí cesta prezidenta Billa Clintona – nové koncepce ve fiskální a sociální politice USA v 90. letech 20. století“.

KREG publikovala v roce 2021 dva články v časopisech, které jsou evidovány v databázi WoS – Journal Citation Reports s přiděleným nenulovým IF (Q1 a Q4), 1 odborný článek v časopise, který je evidován v databázi Scopus s přiděleným indexem Scientific Journal Rankings /SJR/ nebo v databázi ERIH, dále 1 příspěvek ve sborníku ze zahraniční konference, který je evidován ve Scopus a 3 příspěvky ve sbornících ze zahraničních konferencí. Další publikace jsou právě v recenzních řízeních a jejich publikace se předpokládá v roce 2022. Publikační činnost bude probíhat ve vazbě na činnost projektovou.

KAFE publikovala v roce 2021 1 článek v databázi Scopus, 2 recenzované články a 1 příspěvek ve sborníku ze zahraniční konference, který je evidován ve Scopus.

KAPR publikovala 1 recenzovaný článek a 2 příspěvky ve sbornících s mezinárodní účastí.

Vedle pedagogických pracovníků úspěšně publikují také doktorandi.

Na úrovni vedení NF VŠE je také pozitivně hodnocena skutečnost, že stoupá podíl akademických pracovníků na kvalitních publikacích, především článcích v impaktovaných časopisech a časopisech, zařazených do významných databází z hlediska Metodiky 17+, což se ve výsledku také projevuje ve větším počtu habilitačních a profesorských řízení na NF VŠE v posledních letech.

3. Závěr

Jako klíčový úkol, před kterým fakulta v příštích letech stojí, je připravit se na nové hodnocení prostřednictvím Metodiky 17+, která bere v potaz v modulu M2 (bibliometrická analýza) především publikace v prvním a druhém kvartilu (Q1 a Q2) žurnálů podle AIS. Zpracovaná SWOT analýza (viz příloha) by měla poskytnout podklad pro další směřování V a V, upřesnění priorit dalšího rozvoje a stanovení možných způsobů řešení slabých stránek, které omezují potenciál fakulty.

Základem vědeckých výstupů jsou kvalitní lidské zdroje, tedy akademičtí pracovníci, kteří mají potřebné know-how, čas, motivaci a prostředky věnovat se excelentnímu výzkumu.

Jejich získání a motivace by mělo být prioritou NF v oblasti VaV:

1. Získat se dají buď z vlastních zdrojů, tedy péčí o nadané studenty, nebo z externích zdrojů.

a. Péče o nadané studenty a jejich zapojení bohužel zatím v excelentní výzkum ústí pouze zřídka, což je ovlivněno vícero faktory. Mezinárodní mobilita

studentů a jejich stáže na prestižních univerzitách mohou jejich kvalitě výrazně pomoci.

- b. Z externích zdrojů se dají získat pomoci mezinárodních výběrových řízení, která jsou nákladná a složitá na organizaci. Úspěch těchto řízení určuje do velké míry mezinárodní pověst hlavních postav instituce, spolu s jejich zkušenostmi a sítí kontaktů (viz dobré dosavadní zkušenosti s tímto přístupem na KEKE).
- c. Alternativně se dají získat na dobu určitou jako vědečtí hostující profesoři nebo post-doci (bez povinnosti učit), což je nicméně podmíněno jejich motivací (finanční odměnou nebo osobním rozvojem).

2. Motivace se skládá převážně z dostatečného platového ohodnocení, osobního rozvoje, kvalitního pracovního kolektivu dalších vědeckých pracovníků a studentů, možností vlastního výběru témat výzkumu, administrativní podpory instituce a dostatku času.

- a. Pro přilákání a udržení excelentních vědeckých pracovníků je nutné v současné době zajistit externí podporu pro dorovnání platu na evropskou/světovou úroveň, což je možné ze soukromých, nadačních nebo grantových zdrojů. Grantové zdroje jsou nejčastější volbou, mohou ale zabrat svou administrativou významnou část času řešitele a neřeší dlouhodobou perspektivu udržení pracovníka na instituci.
- b. Pracovní kolektiv je složité vybudovat, pokud se do instituce dostávají noví vědečtí pracovníci po jednom, přičemž vzájemná motivace a pomoc často hrají zásadní roli pro kvalitu vědeckých výsledků i života pracovníků. Všichni kvalitní výzkumníci na VŠE by o sobě měli vědět a pravidelně se setkávat, ať již formálně či neformálně. Soutěživost a tlak na výsledky se ukazují jako produktivní pouze do určité úrovně tlaku.
- c. Kvalitnímu výzkumu stojí často v cestě hodně administrativních úloh, jako jsou členství v komisích, psaní různých zpráv, ale i vyplňování spousty formulářů nebo třeba zajišťování kompletních formálních podkladů pro vedení účetnictví příslušných grantů. Ulehčení administrativní zátěže prospívá výzkumu.
- d. Kromě administrativních úloh zabírá čas výuka, kdy se v současném systému VŠE významně nahlíží na kvantitu provedených výukových výkonů a výrazně méně na kvalitu výsledku – kvalitu absolventů. Při řešení významných grantů by se poměr rozsahu výuky měl automaticky uzpůsobit, k čemuž je nutné nastavit systémový přístup na úrovni celé fakulty. Výzkum by se měl přestat vnímat jako „něco navíc“ ke standardní pedagogické činnosti, ale jako na integrální součást.

Příloha č. 1

SWOT analýza VaV aktivit a potenciálu NF VŠE Praha

Silné stránky

- Zvyšující se počet akademických pracovníků řešících projekty GAČR, vč. zapojení zahraničních akademických pracovníků
- Rostoucí skupina excelentního výzkumu – publikující v Q1, Q2
- Laboratoř experimentální ekonomie (LEE)
- Nově akreditované PhD programy na dobu 10 let
- Akreditované habilitační a profesorské řízení
- Provádění hodnocení VaV činnosti kateder i akademických pracovníků
- Kvalitní publikační činnost řady akademických a vědeckých pracovníků (viz Ceny rektora VŠE, ocenění Hlávkovy nadace apod.)
- Etablovaná Research Seminar Series
- Know-how nabírání nových vědeckých pracovníků z mezinárodního trhu
- Spolupráce s FMV – Mezinárodní vědecké centrum

Zkušenosti v mezinárodních VaV aktivitách

- Navázána spolupráce s prestižními vysokoškolskými institucemi v zahraničí
- Dlouhodobá a stabilní spolupráce s řadou významných zahraničních profesorů
- Účast v projektech financovaných z Visegrádského fondu a částečně i H2020

Slabé stránky

- Rozdílná intenzita v publikační činnosti mezi akademickými pracovníky NF, kdy velká část pracovníků nevytváří adekvátní publikace (dlouhodobě je nutný důraz na sebeevaluaci)
- Omezená možnost motivace excelentního výzkumu na katedrách bez existující historie publikací
- Minimální aktivity v oblasti aplikovaného výzkumu (např. TAČR)
- Slabá aktivita doktorandů na mezinárodních konferencích a nevyužívání potenciálu pro networking (ovlivněno networkingem školitelů)
- nevyužívá se institut Post-doktorandských pozic (tj. krátkodobé pracovní místo pro zlepšení CV)
- Nízká úspěšnost ukončeného doktorského studia
- Absence jasnější vize do budoucnosti a jasná koncepce rozvoje vědy a výzkumu

Slabé stránky ve vazbě na mezinárodní výzkum

- Zapojení do vědecko-výzkumné činnosti v prestižních mezinárodních grantech fakticky dlouhodobě chybí
- Nedostatečné administrativní zázemí pro řešení velkých VaV projektů v rámcových programech EU (např. H2020)
- Jazykové dovednosti administrativních pracovníků fakult a dalších souvisejících útvarů - právní, personální (celouniverzitní problém).

Příležitosti

- Intenzivnější využití LEE pro aplikovaný výzkum
- Univerzitní financování VaV aktivit doktorandů v rámci ESF projektů (např. IGA-A)
- Potenciál PhD studijních programů v angličtině
- Rozšíření rozsahu témat disertačních prací ve vztahu ke spolupráci s aplikační sférou
- Možnost zapojení úspěšných absolventů PhD programů v činnosti NF, kteří však budou mít zkušenosti z externích institucí, ideálně v zahraničí
- Prohlubování spolupráce mezi katedrami a dalšími fakultami VŠE
- intenzivnější propagace výsledků VaV NF
- Otevřená výběrová řízení na všechny pozice, na výzkumné pozice mezinárodní výběrové řízení
- Intenzivnější využívání katalogu podpor
- Nová pozice pro podporu grantů – pomoc při jejich vyhledání, žádosti a administraci

Zapojení v mezinárodním výzkumu

- Horizont Evropa 2021 – 2027, vč. dílčích podprogramů (např. Marie Skłodowska-Curie Individual Fellowships).
- Prosazovat a finančně podporovat excelenci ve výuce a výzkumu v oblasti studia EU, např. Program Jean Monnet

Hrozby

- Posilování tlaku na financování vysokých škol ve vazbě na intenzitu VaV a počet prestižních publikačních výstupů evidovaných WoS v decilovém rozpětí nebo Q1/Q2
- Pokračující nízká a nekonkurenceschopná úroveň stipendií pro PhD studenty
- Zesilující administrativní zátěž pro akademické i vědecké pracovníky v souvislosti s VaV aktivitami a příslušnými projekty
- Demotivace excelentních vědeckých pracovníků a jejich odchod
- Najímání vlastních absolventů bez výraznějších zkušeností mimo VŠE či v zahraničí (tzv. academic inbreeding)
- Zvyšování objemu výuky v češtině